



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. IV. An aliquando liceat occidere innocentem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

gitta; quia invasio adhuc durat. Etsi verò id non liceat, postquam in tutù se recepit, si tamen per Judicem non possis recuperare rem tuã, potes ingredi locum, ubi illa detinetur, eamq; tibi vindicare, & si alter vi impediatur, vim vi repellere, *Tan. Less. Mald. Hurt. Dian. p. 5. t. 4. R. 37. & p. 8. t. 7. R. 47.*

VIII. Ad defensionem vitæ, & integritatis membrorum, licet etiam filio, religioso, & subdito, se tueri, si opus sit, cum occisione, contra ipsam parentem, Abbatem, Principem: nisi fortè propter mortem hujus, secutura essent nimis magna incommoda, ut bella, &c. *Sylv. Bon. p. 8.*

IX. Licet quoque occidere eum, de quo certò constat, quod de facto paret insidias ad mortem: ut si uxor v. gr. sciat se noctu occidendam à marito; si non potest effugere, licet ei prævenire, *Nav. Less. n. 45. Fill. n. 39.*

X. Quando cunq; quis juxta supra dicta habet jus alium occidendi, id potest etiam alius pro eo præstare, cum id suadeat charitas. *Fil. Tan. tom. 3. d. 4. q. 8. Molin. d. 18. An autem, & quando ad hoc teneatur, v. Less. l. 2. c. 9. d. 13. Dia p. 5. t. 4. R. 9. 14. 20.*

DUBIUM IV.

An aliquando liceat occidere innocentem?

Resp. Directa intentione, & scienter nunquam licet; nisi Deus omnis vitæ Dominus concedat. Indirectè autem, & per accidens, aliquando licet, utendo nimirum suo jure, & dando operam rei licitæ, & necessariæ, ac tanti momenti, ut vitæ æquivalet, *S. Tho. & Doct. commun. Unde resolves.*

I. Si

I. Si Tyrannus minetur urbi excidium, nisi innocens occidatur, id non licet directè. Neq; valet, sicut membrum licet abscindere pro salute corporis, ita ut civem pro Repub. quia homo est tantum pars moralis Reip. à qua non accipit esse, & vivere, sicut membrum corporis à corpore, *Mol. tom. 4. t. 3. d. 19. Less Fill &c.*

II. Potest tamen Respub. eo casu talem cogere, ut Tyrannum adeat, & si nolit, tradere; cum ex charitate & iustitia legali teneatur vitam exponere pro Repub. Unde si id renuat, sit nocens. Neq; hoc erit cooperari ejus morti, sed tantum permittere; cum traditio de se sit indifferens, & mors tantum sequatur indirectè, & præter intentionem Reipub. *Mol. l. c. Less. l. 2. c. 9. d. 7. Fill. t. 29 n. 11. Lay. &c. Limitat autem C. Lugo d. 10. de just. si innocens sit subditus, vel peregrinus teneatur mori pro Rep. aliena.*

III. Si fugere non possis mortem, persequente hoste, nisi per vjam angustam, qua quispiam istic sedens esset obterendus, licet nihilominus (dummodo tamen, si infans est, sit baptizatus, ut monet *C. Lugo & Esob. Ex. 7. c. 8.*) fugere cum ejus periculo & interitu, præter tuam intentionem, *Less. n. 59. Fill. n. 36.*

IV. Similiter ad expugnandam urbem, & victoriam reportandam, si necessarium sit, licet tormenta in eum locum dirigere, ubi multi sunt innocentes: quia horum mors præter intentionem sequetur. *Less. l. c.*

V. Non licet occidere obsides, etsi, qui eos miserunt, non servent fidem: quia sunt innocentes.

Bon.

Bon. t. 2. d. 2. q. ult. f. 3. p. 7. Dia. p. 5. t. 4. R. 35. contra
Azor. &c.

Quæres. An aliquando liceat procurare abortum?

Resp. Quicumq; malitiosè in se, vel altero curat abortum, peccat graviter, sive foetus sit animatus, quia est verum homicidium; sive non, quia tendit ad occisionem hominis, & est contra naturam generationis. Less. d. 10. n. 71. Si tamen ad vitam matris conservandam omninò sit necessarium, sequentes Regulæ tenentur. 1. Si foetus mortem matri allaturus probabiliter necdum sit animatus anima rationali, (animari autem communiter ajunt, marem die quadragesimo, foemellas verò octogesimo, quæ res valdè incerta est) quidam permittunt, etiã directa intentione expelli, ut Sanch. l. 9. de matr. d. 20. n. 9. & 10. Henriq. &c. contra Less. l. 2. ca. 9. d. 16. & alios, quorum sententia in praxi suadenda: quorsum enim directè expelles, cum indirectè liceat, & sufficiat? 2. Si verò foetus sit animatus, materq; judicetur moritura cum prole, nisi medicinam sumat, licet eam sumere, & secundum quosdam, tenetur, intendendo directè, suam tantum sanitatem, etsi indirectè, ac consequenter destruat foetus: quia in pari necessitate mater potest magis prospicere sibi, quàm proli. 3. Si verò cum morte matris, spes vitæ & baptismi prolis affulgeat, tenetur mater secundum plerosque sub mortali abstinere ab omni remedio destructivo prolis: quia tenetur vitam corporalem exponere, pro extrema necessitate spiritali infantis. Contrarium tamen docet, Lud. Lopez. quod

quod *Sanch. T. Charitas* dicit esse probabile. *v. Less. l. c. Sanch. Fill. c. 29. d. 6. q. 1. Bon. t. 8. n. 3.*

DUBIUM V.

De Duello & Bello.

ARTICULUS I.

Quid sit, & an liceat duellum?

Resp. Duellum est duorum (vel subinde etiam plurium) certamen, quod ex condicto, uno iudicante, & altero acceptante, suscipitur, ita ut id non sit vitam defendere, sed exponere periculo. Quod etsi communiter sit mortale peccatum, licitum tamen est ex justa causa, quæ semper est attendenda. *v. Trident. sess. 25. c. 19. de reform. Sanch. 2. mor. c. 39. Item de pœna duellantium. vid. infra de excom. & Sanch. l. c. Unde resolves.*

I. Duellum non est licitum, ad indagandam veritatem vel iustitiam, vel purgationem obiecti criminis, aut litem terminandam: quia est fallax, imò superstitiosum medium ad eum finem; cum etiam innocens homicidium & facere, & pati possit. *Trull. l. 5. cap. 2. d. 13. n. 12.*

II. Nec ob inimicitias, aut ad injuriam vindicandam, neq; ob solam ostentationem virium, aut delectationem.

III. Nec item ad evitandam ignominiam: quia apud bonos & prudentes honorem non perdit: imò nec apud alios, si provocanti dicat, se eum non aestimare dignum, cum quo congregiatur, contra leges divinas, & humanas. Interim iturum se indies liberè suas vias, paratumque semper fore, &

nunc